

Практичне завдання на володіння професійними практичними вміннями та навичками

м. Київ

16.04.2025р.

ПІП: Пахомов Руслан Володимирович

ЗАВДАННЯ № 3

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 1

Відповідь «Так»

Обґрунтування:

Відповідно до ст. 53-2 ЗУ «Про запобігання корупції» анонімне повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень цього Закону, які можуть бути перевірені.

Зважаючи на те, що до повідомлення було підкріплення скріншотами листування аналітика з потенційним фігурантом кримінального провадження, та повідомлення останнього про можливість відкриття такого провадження щодо нього, то дії аналітика можна кваліфікувати за ознаками складу злочину, складу злочину, передбаченого ст. 361-2, 362 та 364 КК України (в залежності від деталей перевірки і всіх встановлених обставин), а відтак таку інформацію для перевірки слід було спрямувати керівнику підрозділу внутрішнього контролю для проведення перевірки та прийняття рішення в порядку, визначеному КПК.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 2

Відповідь «Ні»

Обґрунтування:

Пахомов Руслан Володимирович

Практичне завдання (професійні вміння та навички). 16.04.2025 / Сторінка 1 з 12

Підпис

В діяннях аналітика вбачаються ознаки складу злочину, передбаченого ст. 361-2, 362 та 364 КК України (в залежності від деталей перевірки і всіх встановлених обставин)

Що стосується Правил професійної етики, то в діях аналітика прослідковуються порушення наступних принципів: патріотизму, верховенства права і законності, доброчесності, незалежності від інших, крім державних інтересів, конфіденційності, неприпустимості корупції

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 3

Відповідь «Ні»

Обґрунтування:

Зважаючи, що в діях аналітика вбачаються ознаки складу злочину, то, відповідно його має бути усунуто від виконання повноважень, та за результатами перевірки підрозділу внутрішнього контролю має бути прийнято рішення про відкриття кримінального провадження. В такому випадку аналітика не може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Якщо ж підрозділ внутрішнього контролю не виявить ознак складу злочину в діях аналітика БЕБ, то тільки в такому разі працівник підлягає службовому розслідуванню та звільненню за наявності відповідного висновку дисциплінарної комісії.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 4

Відповідь «Ні»

Обґрунтування:

В діях директора вбачаються ознаки складу злочину, передбаченого ст 358 КК України (Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів), а також в залежності від вмісту документів може бути замах на 201-3 (Контрабанда товарів), якщо заниження вартості відбувалось через невідповідність номенклатури товару, заявленого до експорту.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 5

Відповідь «Ні»

Обґрунтування:

Ст. 366 КК України, як самостійний склад злочину не належить до підслідності БЕБ, проте, зазначений злочин може бути розслідуваний БЕБ, якщо він виявлений в рамках розслідування злочинів, що відносяться до підслідності БЕБ, визначеній в ч. 3 ст. 216 КПК України.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 6

Ризик 1

Неповернення експортером валютної виручки (прибутки залишаються на компанії-нерезиденті і працюють на економіку іншої країни)

Процеси та обставини, що сприяють (дозволяють реалізацію ризику):

- Несприятливе інвестиційне середовище
- Незручна для бізнесу регуляція щодо управління фінансами (банківське регулювання не надає достатньої гнучкості щодо ведення операцій з України)
- Ускладнені процедури ведення бізнесу, надмірна зарегульованість
- Бізнес відчуває небезпеку зберігання фінансів в Україні
- Ризики війни та неможливість стратегічного планування бізнесу, непередбачуваність державної політики
- Незаконний тиск з боку правоохоронних, фіскальних та інших органів

Ризик 2

Несплата податку на прибуток через штучне скорочення бази оподаткування експортером

Процеси та обставини, що сприяють (дозволяють реалізацію ризику):

- Можливість заниження експортної вартості (відповідно до фабули задачі в т.ч. через можливість корумпування приватного експерта, представників митних органів чи шляхом підробки документів)
- Недостатній контроль з боку державних органів щодо оформлення та реалізації ЗЕД контрактів
- Низький рівень взаємодії між податковими та митними органами, Державною службою фінансового моніторингу та БЕБ
- Недостатній рівень взаємодії з компетентними органами зарубіжних країн, що дозволяє встановити пов'язаність експортера з покупцем (компанією-

нерезидентом), а також встановити факти подальшого перепродажу продукції до реального замовника з метою встановлення реальної вартості експортованого товару.

- Відсутність об'єктивних централізованих даних про вартість експортованої продукції за найбільш товарними категоріями

Ризик 3

Функціонування схем виведення капіталу з України, відтік капіталу

Процеси та обставини, що сприяють (дозволяють реалізацію ризику):

- Наявність у бізнеса потреби виведення капіталу в більш зручні та безпечні юрисдикції (причини зазначені в описі до Ризику 1)
- Наявна можливість забезпечити виведення чужого капіталу через наявну функціонуючу схему у експортера
- Наявність схем «повернення» експортеру виведених коштів в Україні через готівку (відповідно функціонування схем генерації та використання готівкових коштів в подальшій бізнес-діяльності експортера) чи через фіктивні подарські операції

Ризик 4

Створення додаткових перепон для експорту, сповільнення бізнес-активності, виникнення додаткових витрат ресурсів (часу і грошей) на стороні реального бізнесу

Процеси та обставини, що сприяють (дозволяють реалізацію ризику):

- Держава не знає, яким чином контролювати вартість експортованих товарів, окрім як створювати додаткові контрольні механізми перекладаючи задачі з їх реалізації на бізнес
- Держава не здатна забезпечити такий інвестиційний клімат та верховенство права, щоб бізнес був зацікавлений тримати капітал всередині країни і не виводити його в більш зручні та безпечні юрисдикції
- Недостатній контроль за діяльністю приватних експертів та податкових

Ризик 5

Створення умов для виникнення корупційної схеми на рівні держави через надання приватним екпертам здійснення оцінки зовнішньоекономічних контрактів

Процеси та обставини, що сприяють (дозволяють реалізацію ризику):

- Надання права приватним екпертам здійснення оцінки за контрактами без визначення чітких критеріїв такої оцінки

- Відсутність або недостатність механізмів контролю за результатами такої оцінки експертами
- Відсутність автоматизованої системи внесення інформації про всі експертні висновки, а також аналітичних функціональних можливостей виявлення девіацій, кореляцій і ризиків, що можуть виникати у зв'язку із діяльністю експертів.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 7

Ризик 1

Неповернення експортером валютної виручки (прибутки залишаються на компанії-нерезиденті і працюють на економіку іншої країни)

Джерела інформації:

- Інформація про ціни з відкритих джерел
- Інформація про внутрішні та експортні ціни (ІКС та реєстри податкових і митних органів, Держфінмоніторинг)
- Інформація від компетентних органів зарубіжних держав, в т.ч. інформація про імпордне оформлення товару (є випадки, коли компанія-нерезидент може подати своїм податковим чи митним органам іншу версію контракту)
- Інформація від Нацбанку про статистику роботи суб'єктів ЗЕД та обсяги і строки повернення валютної виручки за контрактами ЗЕД

Ризик 2

Несплата податку на прибуток через штучне скорочення бази оподаткування експортером

Джерела інформації:

- Інформація про ціни з відкритих джерел
- Інформація про внутрішні та експортні ціни (ІКС та реєстри податкових і митних органів)
- Інформація від органів статистики (в залежності від типу товару)
- Інформація від компетентних органів зарубіжних держав, в т.ч. інформація про імпордне оформлення товару (є випадки, коли компанія-нерезидент може подати своїм податковим чи митним органам іншу версію контракту), а також інформація про подальший продаж товару, його кінцевого покупця та реальну вартість товару.

Ризик 3

Функціонування схем виведення капіталу з України, відтік капіталу

Джерела інформації:

- Інформація з ІКС та реєстрів податкових щодо контрагентів експортера, його операцій та наявності серед них таких, що мають ознаки фіктивності відповідно до профілів ризику, згідно з впровадженого в БЕБ РОП
- Інформація з внутрішніх в т.ч. оперативних баз даних БЕБ
- Інформація від Нацбанку щодо руху коштів по рахункам експортера

Ризик 4

Створення додаткових перепон для експорту, сповільнення бізнес-активності, виникнення додаткових витрат ресурсів (часу і грошей) на стороні реального бізнесу

Джерела інформації:

- Інформація від органів статистики та Мінфіну щодо сповільнення економіки та перекосу торговельного балансу
- Інформація від профільних асоціацій експортерів та асоціацій, що представляють сфери бізнесу з великою експортною складовою

Ризик 5

Створення умов для виникнення корупційної схеми на рівні держави через надання приватним експертам здійснення оцінки зовнішньоекономічних контрактів

Джерела інформації:

- Реєстр відповідних приватних експертів
- За наявності інформаційна система, що містить результати всіх проведених експертиз
- Ціни з відкритих джерел
- Залучення альтернативних експертів (фінансових аналітиків, експертів з експортної діяльності чи експертів в конкретному напрямку бізнесу, що досліджується).

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 8

Ризик 1

Неповернення експортером валютної виручки (прибутки залишаються на компанії-нерезиденті і працюють на економіку іншої країни)

Джерела інформації (показник):

- Інформація про ціни з відкритих джерел (ціни на відповідний товар і різниця із цінами, заявленими експортером)
- ІКС та реєстри податкових і митних органів, Держфінмоніторинг (Інформація про внутрішні та експортні ціни, їх різниця із цінами, заявленими експортером)
- Інформація від компетентних органів зарубіжних держав, в т.ч. інформація про імпортне оформлення товару (Чи співпадають документи, подані до відповідних органів України та країни призначення, чи є інформація про подальший продаж товару кінцеву замовнику і як відрізняються ціни та умови контрактів)
- Інформація від Нацбанку (статистика роботи субекта ЗЕД (експортера) та обсяги і строки повернення ним валютної виручки за попередніми контрактами ЗЕД, вивчення аналогічних за параметрами кейсів для порівняння)

Ризик 2

Несплата податку на прибуток через штучне скорочення бази оподаткування експортером

Джерела інформації (показник):

- Інформація про ціни з відкритих джерел (ціни на відповідний товар і різниця із цінами, заявленими експортером)
- ІКС та реєстри податкових і митних органів (Інформація про внутрішні та експортні ціни, їх різниця із цінами, заявленими експортером, встановлення ймовірного скорочення обсягу доходів та реальної бази оподаткування для податку на прибуток)
- Інформація від органів статистики (в залежності від типу товару, може бути інформація про кількість виробленого чи проданого товару, що може свідчити про насиченість ринку таким товаром)
- Інформація від компетентних органів зарубіжних держав, в т.ч. інформація про імпортне оформлення товару (Чи співпадають документи, подані до відповідних органів України та країни призначення, чи є інформація про подальший продаж товару кінцеву замовнику і як відрізняються ціни та умови контрактів)

Ризик 3

Функціонування схем виведення капіталу з України, відтік капіталу

Джерела інформації (показник):

- Інформація з ІКС та реєстрів податкових щодо контрагентів експортера, його операцій та наявності серед них таких, що мають ознаки фіктивності відповідно до профілів ризику, згідно з впровадженого в БЕБ РОП (поточні внутрішні операції експортера, виявлення ознак фіктивності, законність формування податкового кредиту, відповідність інших показників діяльності відповідному профілю: наявність офісних і складських приміщень, транспорту, кількість працівників і середній рівень ЗП)
- Інформація з внутрішніх в т.ч. оперативних баз даних БЕБ (чи фігурували ключові посадові особи підприємства, чи пов'язані з ними суб'єкти господарювання, в аналітичних матеріалах, кримінальних провадженнях тощо)
- Інформація від Нацбанку щодо руху коштів по рахункам експортера (перевірка реального руху коштів, звірка з інформацією, що є в наявності у податкової, виявлення підозрілих контрагентів)

Ризик 4

Створення додаткових перепон для експорту, сповільнення бізнес-активності, виникнення додаткових витрат ресурсів (часу і грошей) на стороні реального бізнесу

Джерела інформації (показник):

- Інформація від органів статистики та Мінфіну щодо сповільнення економіки та перекосу торговельного балансу (статистика про торговельний баланс України по секторам, аналіз відхилень)
- Інформація від профільних асоціацій експортерів та асоціацій, що представляють сфери бізнесу з великою експортною складовою (виявлення причин, що впливають на легкість та швидкість ведення бізнесу)

Ризик 5

Створення умов для виникнення корупційної схеми на рівні держави через надання приватним експертам здійснення оцінки зовнішньоекономічних контрактів

Джерела інформації (показник):

- Реєстр відповідних приватних експертів (чи можуть бути ризики пов'язані з конкретними експертами, чи можуть бути експерти пов'язані з представниками конкретних компаній)
- За наявності інформаційна система, що містить результати всіх проведених експертиз (застосування інструментів штучного інтелекту та big-data аналізу)

для аналізу неструктурованої інформації, виявлення співпадінь, патернів де-віантної поведінки тощо)

- Ціни з відкритих джерел (виявлення невідповідності цін, що заявляються експертом з цінами з відкритих джерел)
- Залучення альтернативних експертів (отримання додаткової бази для порівняння цін, заявлених експертом).

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 9

Відповідно до завдання необхідно оцінити економічну загрозу від кожного ризику, проте не вказуються критерії як і не вказується значення градації.

Припустимо, що 1 - найнижчий ризик, а 5 – найвищий

Також, відповідно до загально визнаної методології оцінки ризиків має бути застосована матриця, що як мінімум складається з двох елементів: а) тяжкість (небезпека) наслідків реалізації ризику та б) ймовірність чи поширеність ризику

Ризик 1

Неповернення експортером валютної виручки (прибутки залишаються на компанії-нерезиденті і працюють на економіку іншої країни)

Загальна оцінка ризику - 4 :

а) тяжкість (небезпека) наслідків реалізації ризику - 4. Неповернення валютної виручки створює тиск на обмінний курс, прискорює інфляцію, створює додатковий тиск на економіку держави. Виведені капітали працюють на економіку інших країн. Наявність такої можливості створює основу для реалізації інших ризиків зазначених нижче.

б) ймовірність чи поширеність ризику - 4. Зазначений ризик досить поширений особливо в с/г сфері.

Ризик 2

Несплата податку на прибуток через штучне скорочення бази оподаткування експортером

Загальна оцінка ризику - 4:

а) тяжкість (небезпека) наслідків реалізації ризику - 4. Скорочення бази оподаткування призводить до недоотримання коштів державою, а відтак скороченням можливостей фінансувати оборонні та соціальні видатки, наповнювати золотовалютний запас.

б) ймовірність чи поширеність ризику - 4. Цей ризик є досить поширеним серед експортерів, особливо в рамках ФПГ, що мають можливості створювати власні компанії-нерезиденти за кордоном.

Ризик 3

Функціонування схем виведення капіталу з України, відтік капіталу

Загальна оцінка ризику – 3.5 :

а) тяжкість (небезпека) наслідків реалізації ризику - 4. Відтік капіталу створює тиск на обмінний курс, прискорює інфляцію, створює додатковий тиск на економіку держави, сповільнює зростання національного ВВП, знижує в цілому конкретність національної економіки. Виведені капітали працюють на економіку інших країн.

б) ймовірність чи поширеність ризику - 3. Оскільки рівень верховенства права низький, а інвестиційний клімат не сприятливий, це явище залишається досить поширеним.

Ризик 4

Створення додаткових перепон для експорту, сповільнення бізнес-активності, виникнення додаткових витрат ресурсів (часу і грошей) на стороні реального бізнесу

Загальна оцінка ризику - 4:

а) тяжкість (небезпека) наслідків реалізації ризику - 5. Додаткові перепони для бізнесу погіршують інвестиційний клімат, сповільнюють економіку, призводять до перекосу торговельного балансу та сповільнюють темпи зростання ВВП.

б) ймовірність чи поширеність ризику - 3. На даному етапі соціально-політичного розвитку громадянське суспільство та бізнес-асоціації через доступ до вільних медіа мають можливість доносити раціональний погляд до представників влади, які прислуховуються і враховують думку суспільства та бізнесу.

Ризик 5

Створення умов для виникнення корупційної схеми на рівні держави через надання приватним експертам здійснення оцінки зовнішньоекономічних контрактів

Загальна оцінка ризику - 4 :

а) тяжкість (небезпека) наслідків реалізації ризику - 5. Будь-які додаткові авторизації та погодження створюють ризик зловживання повноваженнями. Тому перед

їх введенням необхідно прораховувати наслідки сповільнення процесів (рекомендовано моніторингові процедури здійснювати у фоновому режимі, щоб вони не сповільнювали і не зупиняли бізнес-активність), а також створювати запобіжники для корупційних ризиків і механізми контролю уповноважених осіб.

б) ймовірність чи поширеність ризику - 3. Активні антикорупційні розслідування з боку ЗМІ, а також правоохоронних органів дозволяють швидше і ефективніше виявляти посадовців та осіб, уповноважених на виконання функцій держави, що зловживають наданими їм повноваженнями.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 10

Ризик 1

Неповернення експортером валютної виручки (прибутки залишаються на компанії-нерезиденті і працюють на економіку іншої країни)

Заходи запобігання :

- Ефективне міжнародне співробітництво
- Контроль експортованих цін, створення авторитетних інформаційних джерел для перевірки таких цін
- Створення сприятливого бізнес-клімату та підвищення рівня верховенства права

Ризик 2

Несплата податку на прибуток через штучне скорочення бази оподаткування експортером

Заходи запобігання :

- Ефективне співробітництво БЕБ з податковими органами, обмін інформацією
- Взаємодія з правоохоронними, податковими та митними органами зарубіжних країн
- Донесення до громадськості ризиків ухилення від сплати податків

Ризик 3

Функціонування схем виведення капіталу з України, відтік капіталу

Заходи запобігання :

- Поліпшення бізнес-середовища та інвестиційного клімату

- Забезпечення рівних правил гри
- Спрощення регулювання, надання більшої гнучкості резидентам в можливостях розпоряджатись капіталом

Ризик 4

Створення додаткових перепон для експорту, сповільнення бізнес-активності, виникнення додаткових витрат ресурсів (часу і грошей) на стороні реального бізнесу

Заходи запобігання :

- Перегляд законодавства на предмет спрощення процедур
- Реформа митниці та податкової, їх перехід на сервісно-орієнтовану модель
- Усунення потенційно корупційних обмежень чи процедур
- Культурне змінення відношення держави до бізнесу, як одного з основних спонсорів функціонування держави

Ризик 5

Створення умов для виникнення корупційної схеми на рівні держави через надання приватним експертам здійснення оцінки зовнішньоекономічних контрактів

Заходи запобігання :

- Ефективна антикорупційна експертиза нормативно-правових актів
- Попереднє пропрацювання корупційних ризиків, напрацювання механізмів контролю
- Наявність діалогу с профільними бізнес-асоціаціями та громадянським суспільством щодо нормативних ініціатив з метою врахування їх інтересів та більш ширшого розуміння наслідків впровадження того чи іншого регулювання.